

Van buddy tot community

Voorstelling van onze film over buddyprojecten

donderdag 21 april 2022

De Vlaamse overheid financierde 28 buddyprojecten gedurende drie jaar. Ze vroeg aan Odisee-Kenniscentrum Gezinswetenschappen, De Link en SAM vzw om deze projecten te ondersteunen met een lerend netwerk en intervisies. De projecthouders en buddy's deelden hun inzichten met ons in een film die we opdeelden in negen thematische fragmenten.

Tijdens deze studievoormiddag presenteerden we de film en bespraken we het belang van netwerken bij de ondersteuning van kwetsbare mensen en gezinnen, en de rol die buddy's hierin kunnen spelen.

Onder het programma vind je het verslag van workshop 1.

Programma

9.00-10.45 uur: **Fragmenten van de film 'Van buddy tot community'**

- Welkom en inleiding over de rol van het buddywerk in het sociaal werk.
- Kennisclips over rekrutering, omgaan met grenzen, diversiteit, projectbeheer, impact, duurzame verankering.
- De projectpartners gaan in dialoog met het publiek over elk van deze thema's.

11.00-13.00 uur: **Workshops**

1. Uitwisseling en verdieping over de relatie professionals-vrijwilligers.
2. Rol van een netwerk in de versterking van gezinnen in een armoedesituatie.
3. Hoe verschillende projecten op elkaar laten inhaken: buddywerk – lokale gezinscoaches – zorgzame buurten – 1 gezin 1 plan?

Bekijk de film online: www.odisee.be/van-buddy-tot-community
Daar kan je de thematische stukken als kennisclips apart bekijken

Verslag van workshop 1

Relatie professionals-vrijwilligers – grenzen stellen

Begeleid door Joris van Puyenbroeck – Verslag door Lut Verstappen, beiden Kenniscentrum Gezinswetenschappen (Odisee)

Bij aanvang gaven de deelnemers weer welke thema's ze graag wilden behandeld zien. Deze lijsten, we eerst op. Daarna clusterden we de thema's in drie onderwerpen waar de deelnemers in kleinere groepen over uitwisselden om ten slotte aan de groep te rapporteren.

Thema's:

- Hoe omgaan met een rebelse buddy? Hoe feedback geven?
- Hoe kan de org de soc professional ondersteunen in de relatie met vrijwilligers?
- Wat is de minimale dienstverlening/omkadering die de organisatie moet bieden aan de vrijwilliger?
- Wat als een vrijwilliger te betrokken is en de rol vd sociale professional te veel overneemt? => Hoeveel autonomie kan je een vrijwilliger geven?
- Wat als de sociale professional teveel taken doorschuift naar de vrijwilliger? => Positie en rolverdeling
- Hoe matchen? Op basis van criteria (kennis, vaardigheden)? Of is het puur feeling? => Persoon versus taak
- Wachtlijsten... hoe de betrokkenen gemotiveerd houden?
- Wat met minder mondige doelgroepen, bv mensen met een mentale beperking?
- Wat kan een buddy doen als de persoon nog op de wachtlijst staat voor professionele begeleiding? Wat kan de rol van de buddy zijn in deze periode?
- Hoe stel je verwachtingen bij van buddy en deelnemer, als blijkt dat die verschillen van elkaar?
- Hoe vermijden dat de buddy de autonomie van de deelnemer teveel ondermijnt? => empoweren en niet caritatief werken en toch voldoende helpen ipv constant 'doorverwijzen' (= elleboog spelen)
- Wat zijn de minimale vereisten voor vrijwilligers? Jobomschrijving, competenties, opleiding op maat? Ook als je mensen tekort hebt?
- Hoe matchen? Tinder voor vrijwilligers? Of helemaal loslaten?
- Warme relatie aangaan, is dat het enige verschil met de relatie met de professional?

Cluster 1: Rol professional – buddy: Rolverdeling, mandaten, feedback geven

- Veel is mogelijk, op voorwaarde dat de afspraken op voorhand en schriftelijk zijn vastgelegd.
- Extra factor is de dienst waarvoor/waarmee je werkt; zij bepalen mee de criteria voor aanwerving, de taken, verwachtingen, ...
- Veel diverse profielen in je pool van buddy's hebben is belangrijk om een goede match mogelijk te maken.
- Wanneer start een buddy best in het traject vd hulpvraag = bij het opstarten, het op gang trekken, of in de nazorg?

Cluster 2: Niveau van de organisatie en attitude tegenover vrijwilligers

- Rekrutering: je kan meer taakgericht kijken of meer relatiegericht en daar je vereisten op afstemmen.
- Over afgrenzen: grenzen zelf kan je niet bepalen want die zijn subjectief => cultuur van kunnen/mogen aangeven van grenzen is belangrijker + goede nazorg indien grenzen overschreden werden.
- Maar... alles los laten kan ook niet; er moet een minimaal kader zijn, want vergissingen kunnen ook een grote impact hebben op de deelnemers.

Cluster 3: Relatie buddy – deelnemer

- Kader van praktische afspraken moet duidelijk zijn (aansprakelijkheid, verzekeringen, vergoedingen...).
- Geef duidelijkheid over wat mag en kan en wat niet (vermijd grijze zones); zet afspraken op papier en laat dat tekenen.
- Werk-GSM is geen overbodige luxe voor afscherming van privacy.
- Privacy van vrijwilligers ook afschermen tegenover collega's in ODO (betalend systeem van beheer vrijwilligerswerk; CAW Antwerpen gebruikt dit al).
- Empowerment: caritatieve is toch vaak eerste taps, bv. cliënt helpen door voor te doen maar doel is wel dat die het overneemt.
- Voorzie ook regelmatig feedbackgesprekken en pas het traject van de vrijwilliger aan.
- Rekrutering is bijna idem als bij betaalde krachten: criteria, gesprekken, opleiding op maat (aan de hand van rollenspellen), wederzijdse vrijheid om samenwerking te starten of niet; durf als organisatie ook neen zeggen als er geen match is met jou
- Coaching kan aan de hand van: telefonische opvolgingsgesprekken, interviews, feedbackgesprekken.
- Tip voor starters: er bestaan al draaiboeken! => [De Budgetcoaches \(CAW Antwerpen\) en Budgetbuddy's \(OCMW Antwerpen\) schreven samen een draaiboek over hun buddywerking.](#)